

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Előterjesztő: Nógrádi Zoltán polgármester

Iktatószám: MH/13628/2023.

Ügyintéző/Témafelelős: Battancs Erika

Tárgy: Mórahalom Város Közbiztonsági, Bűnmegelőzési és Kábítószer-prevenációs Konceptiója 2024-2026.

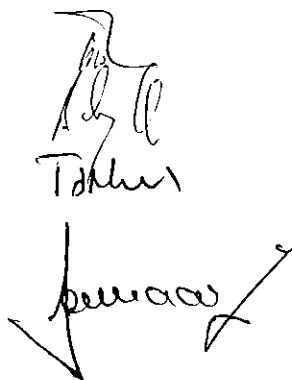
Véleményező bizottság Valamennyi bizottság

Jegyző:

Kabinet:

Pénzügy:

Polgármester:

The block contains two handwritten signatures. The top signature is in dark ink and appears to be 'Tóth'. The bottom signature is in blue ink and appears to be 'Battancs Erika'.

Melléklet: 1 db konceptió

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Tisztelt Képviselő-testület!

2013. január 1-jétől a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. tv. (Mötv) határozza meg a települési önkormányzatok közbiztonsággal kapcsolatos feladatkörét az alábbiak szerint:

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok között nevesítetten jelenik meg (13. § (1) bekezdés 17. pont) a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.

Közbiztonsági rendszer:

A közbiztonság egy rendszer, amely alatt mindazoknak a jogszabályoknak, állami és társadalmi szervezeteknek, vállalkozásoknak, továbbá feladatoknak és funkcióknak az összességét értjük, amelyek rendeltetése a társadalom egészének, a közösségeknek és az egyeseknek a védelme a jogellenes emberi magatartásokkal szemben.

A tényezők egymásra épülnek, egymástól függenek. Az összetevők egyikének vagy másikának elhanyagolása megbontja az egyensúlyt, és biztonságihiány lép fel.

A sok elemből álló biztonságteremtés része kell legyen az ország, a település, a szervezet, az egyén életének, tevékenységének. A közbiztonság ezért csak a társadalmi és környezeti folyamatokba ágyazottan, rendszerszemlélettel kezelhető.

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

A város közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, a hatékony reagálás is csak helyi összefogással lehetséges.

Mórahalom közbiztonsági koncepciója 2023. év végén lejár, így annak újragondolása volt szükséges.

Az elkövetkezendő 3 évre újra meghatározásra kerültek a települést érintő közbiztonsági és kábítószer-prevenciók, közlekedésbiztonsági veszélyforrások, és ezek figyelembe vételével a szükséges fejlesztési prioritások.

Fentiek alapján kérem a T. Képviselő-testületet, hogy az alábbi határozati javaslatot szíveskedjék elfogadni.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

H a t á r o z a t-i javaslatok:

I./ Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete megvitatta és elfogadja „Mórahalom Város Közbiztonsági, Bűnmegelőzési és Kábítószer-prevenációs Koncepciója 2024-2026.” tárgyú előterjesztést.

2./ A Képviselő-testület továbbra is kiemelt figyelmet fordít:

- a migráció okozta problémák kezelésére, amennyiben a migráció erősödik, újabb intézkedési terv kidolgozása szükséges
- részt kell venni a polgárőrségeknek az **OPSZ fokozott határmegerősítési programjaiban**, figyelmet kell fordítani az eszközállományok pótlására
- a település főközlekedési útjain átmenő forgalomból adódó problémák megelőzésére, valamint az elkerülő út utáni közlekedés szabályozására
- **forgalomcsillapítási közlekedési intézkedések tervezésére**
- sebességekijelzők telepítésére
- biztonságos parkolást elősegítő intézkedések meghozatalára
- a belterületi közlekedés és kerékpáros közlekedés szabályozására, kitáblázások ellenőrzésére
- a biztonságos kerékpározás céljából **újabb kerékpárutak építésének szükségességére**: pl. Röszei úton a Nagyszéksői Iskoláig, valamint a Kissori út melletti hiányzó szakasz a határátkelőhelyig
- országos kirakodó- és állatvásár biztonságos megrendezésére
- a **turisztikai célból érkező**, illetve a fesztiválprogramokon résztvevő vendégek közbiztonságának megteremtésére
- a helyi lakosok – különös tekintettel a **kiterjedt tanyavilág lakói** – közbiztonságának megőrzésére
- a térfigyelő kamerarendszer bővítésének lehetőségére
- a **külföldi munkavállalók kapcsán jelentkező esetleges közbiztonsági veszélyforrásokra**
- a temetőben történő lopások figyelésére, járőrszolgálatok erősítésére, szükség esetén kamerák elhelyezésére.

3./ A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a város közrendjének és közbiztonságának megőrzése és fokozása érdekében a jövőben is keresse az együttműködési lehetőségeket a közrend és közbiztonság megőrzése érdekében szerepet vállaló rendvédelmi és civil szervezetekkel a közös projektek megvalósítása terén, továbbá kezdeményezze a kistérségi **Közbiztonsági Egyeztető Fórum** összehívását.

4./ A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a város közbiztonságára hosszú távon negatívan ható **migrációs folyamatok** kapcsán szükség esetén újra forduljon az illetékes Belügyminisztériumhoz, Agrárminisztériumhoz, az Országos Polgárőr Szövetséghez és a Kormányhoz.

Felelős: Nógrádi Zoltán polgármester

Határidő: beszámolásra: 2025. októberi Kt.

EZ AZ ELŐTERJESZTÉS A KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÁLLÁSPONTJÁT NEM TÜKRÖZI

Előterjesztés Mórahalom Városi Önkormányzat Képviselő-testülete részére

Erről értesítést kap:

- 1./ Nógrádi Zoltán polgármester
- 2./ dr. Tóth Krisztián jegyző
- 3./ Irattár

Mórahalom, 2023. október 20.

Nógrádi Zoltán
polgármester

Mórahalom Város Közbiztonsági, Bűnmegelőzési és Kábítószer-prevenációs

Koncepciója

2024-2026.

1. BEVEZETŐ

1.1. A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepció alapvető célja és szükségessége

A magas szintű és minőségű közbiztonság megteremtése és fenntartása, a bűnözés visszaszorítása, a bűnözést kiváltó jelenségek feltárása érdekében az 1087/2011. (IV.12.) Korm. határozattal létrehozott Nemzeti Bűnmegelőzési Tanács a legújabb tudományos eredményekre figyelemmel kidolgozta a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiáját, amelyet a **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)** (a továbbiakban: NBS) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat 2013. október 18-án léptetett hatályba. Az NBS kiemelt beavatkozási területei között első helyen szerepelnek a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok. *Jelenleg készül új stratégia, azonban még nem került elfogadásra.*

Magyarország kriminálpolitikai törekvése a **közrend erősítése**, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, **végző soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása**. Jelen stratégiai dokumentum ezen kriminálpolitikai célok megvalósítását kívánja szolgálni. A stratégiai dokumentumban megfogalmazott prioritások, beavatkozási területek és intézkedések alapján lehetőség nyílik arra, hogy javuljon a közbiztonság; csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma; csökkenjen a korábban bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája; csökkenjen a gyermek és fiatalok veszélyeztetettsége; csökkenjen az áldozattá válás veszélye, ugyanakkor az áldozattá vált személyek segítése és a bűnözés okozta károk kezelése a jelenleginél hatékonyabb és teljesebb körű legyen. A bűnmegelőzési szakpolitikát a kriminálpolitika részeként a többi társadalompolitikával összhangban kell értelmezni, kialakítani.

Jelen stratégia – a **településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok**, – a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok, – az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével kapcsolatos célok és – a bűnismétlés megelőzéséhez szükséges célok elérésére fókuszál. Az időskorúak életkori, fizikai, mentális sajátosságaikból és a társadalomban betöltött szerepüknél fogva az átlagnál sérülékenyebbek, kiszolgáltatottabbak, mindazonáltal a gyermekeknek és fiataloknak való példamutatással összefüggésben aktivitásuk kiaknázható tőkét rejt magában. Ezért a stratégia valamennyi prioritásában horizontális szempontként előtérbe kell helyezni az idősek védelmét, segítségét, lehetséges bevonásukat a bűnmegelőzési programokba.

Mórahalom Városi Önkormányzat Közbiztonsági, Bűnmegelőzési Kábítószer-prevenációs Koncepciójának **célja az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési céljainak megfogalmazása, a konkrét helyzetelemzés alapján megvalósítandó rövid-, közép-, és hosszú távú célok és prioritások kijelölése, valamint a rendelkezésre álló eszközök és lehetőségek feltárásával a végrehajtás módjának meghatározása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése.**

Az önkormányzat és az Ideiglenes Közbiztonsági szakbizottsága is egyetért azzal, hogy szükség van a hatályos jogszabályokon alapuló, a megváltozott társadalmi környezet hatásait figyelembe vevő, a bűnmegelőzés szempontjait és a bűnmegelőzés, kábítószer-prevenáció érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazó koncepció kidolgozására. A koncepció jogi- és intézményi külső környezete, valamint az önkormányzat szabályozási mozgástere az alábbiak szerint vázolható:

1.2. A koncepció jogszabályi háttere

A település objektív közbiztonsági állapota, valamint a lakosság szubjektív biztonságérzete számos körülmény együttes hatásától függ. A közbiztonság fokozása, az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítása, a bűnözést eredményező folyamatok kontrollálása, valamint a bűnözés mennyiségi csökkentése csak átfogó célkitűzések meghatározásával valósítható meg, amelyet a helyi közösség is átérez. Azon a településen jó élni, ahol jó a közbiztonság.

Az egyik legfontosabb befolyásoló tényező a jogszabályi környezet, a bűnmegelőzési és a bűnüldözési célokat szolgáló, az általános és speciális prevenciót elősegítő, valamint a közbiztonság megvalósítása érdekében közreműködő szervezetek hatásköreit, együttműködését szabályozó jogszabályok összhangja, s az azokban foglaltak hatékony megvalósítása.

Önmagában a szigorú büntető és szabálysértési jog természetesen nem előzi meg a bűnözést, de a következetes törvényi szabályozás, és megfelelő szankció kilátásba helyezése nélkül nem beszélhetünk bűnmegelőzésről sem.

A büntető jogalkalmazás szempontjából kiemelkedő szerepe van a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvénynek (a továbbiakban: Btk.), amelynek elmúlt évekbeli módosításai (legutóbbi módosítása 2023. XXX. tv.) szigorították a visszaesőkkel kapcsolatos szabályokat, kiszélesedett ugyanakkor a jogos védelem kerete, a büntethetőség korhatára a súlyosabb, a társadalom számára legveszélyesebb erőszakos bűncselekmények esetében 12 éves korra csökkent, s a fiatalok bűnelkövetőkkel szemben is szigorúbb szabályok alkalmazandók.

A jogalkotó a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) megalkotásával a társadalomra kisebb fokban veszélyes cselekmények tekintetében is szigorúbb szabályozást hozott létre, különös tekintettel a tulajdon elleni szabálysértések elkövetőivel szemben kiszabható büntetésekre. A Szabstv. hatálybalépése ugyanakkor csökkentette a települési önkormányzatok bűnmegelőzéssel kapcsolatos céljainak megvalósítását szolgáló eszközök tárházát.

Miután a Szabstv. a korábban döntően jegyzői hatáskörbe tartozó szabálysértések elbírálását a járási hivatalok hatáskörébe utalta, egyúttal csökkent a kisebb súlyú, társadalomra veszélyes magatartások elkövetőinek felelősségre vonása kapcsán kialakítható, a bűnmegelőzés céljait szolgáló helyi gyakorlat kialakításának lehetősége.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 143. § (4) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás szerint a helyi önkormányzat képviselőtestülete az öngondoskodás és a közösségi feladatok ellátásához való hozzájárulás, továbbá a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit önkormányzati rendeletben szabályozhatja.

Mindemellett kiemelendő, hogy az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 17. pontja a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között külön nevesíti a település közbiztonságának biztosításában történő közreműködést.

A szervezeti szabályozás köréből a már hivatkozott Mötv.-n kívül kiemelendő a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény, a közterületfelügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Kftv.) az egyes

rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Rftv.), valamint a polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény.

A Kftv. 1. § (2a) bekezdésében foglaltak szerint az önkormányzatnak a közterületfelügyelet működtetéséhez az Rftv.-ben meghatározott együttműködési megállapodást kell kötnie a rendőrséggel.

Az Rftv. 24. § (1) bekezdése szerint a közterületfelügyelő munkáltatója a működési területén illetékes megyei rendőrfőkapitánysággal - a rendészeti feladatokat ellátó személyek ellenőrzése és törvényben meghatározott tevékenységük felügyelete, valamint a feladatellátás összehangolása érdekében - írásbeli együttműködési megállapodást köt.

Az együttműködési megállapodást Mórahalom Városi Önkormányzat 2013. január 31-én kötötte meg a Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-főkapitánysággal. Az együttműködési megállapodás értékelésére ezt követően minden évben sor került.

Az Önkormányzat 1995-ben alakította meg - nem állandó bizottságként – az Ideiglenes Közbiztonsági Bizottságot.

Az önkormányzat 2013-ban hozta létre az Önkormányzati Rendészetet, amely magába integrálja a mezőőrség és a közterület-felügyelet munkáját is.

A településen egy polgárőr egyesület működik több mint 35 fő taggal, amely a lovastagozatot is magában foglalja.

Az Önkormányzat nagy hangsúlyt fektet a város közbiztonságának fontosságára, így számos kezdeményezést, új struktúrát hozott létre az évek folyamán.

2. ALAPGONDOLATOK

2.1. Mórahalom város bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójának alapelvei

A bűnmegelőzés fogalmilag a jövőben elkövetendő bűncselekmények elleni fellépést, azaz olyan hatások kifejtését jelenti, amelyek korlátozzák a bűnelkövetési okokat és gátolják a bűnözés feltételeit. A bűnmegelőzés a közbiztonság alakításának szerves része. A 115/2003. számú országgyűlési határozat szerint ***„bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.”***

2.1.1. A bűnmegelőzésnek három fő iránya van:

1. a bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentését célzó (általános),
2. az egyes bűncselekmények és devianciák lehetőségét korlátozó (különös), valamint
3. az egyén védettségét, a sértetté válás elkerülését befolyásoló (speciális) preventív tevékenység.

Ezeket az Európa Tanács dokumentumai a **bűnmegelőzés pilléreinek** is nevezik, hangsúlyozva, hogy a háromféle cselekvési módot minden közösségben egyidejűleg kell alkalmazni, tartós eredmény csak a komplex alkalmazástól várható.

1. A bűnelkövetést kiváltó, vagy azt elősegítő okok csökkentésére irányuló általános prevenció az elsődleges. A társadalompolitika integrált része, ami akkor valósul meg, ha a társadalom alakítását célzó állami, önkormányzati döntésekben érvényesülnek a megelőzési szempontok, és ha a társadalmi viszonyok a kriminogén hatásokat nem gerjesztik.
2. A bűnelkövetési lehetőségek szűkítésére vonatkozó különös megelőzés feladata a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak számának redukálása, az egyes bűncselekmények valószínűségének minimalizálása, valamint a veszélyforrásokkal és biztonsági kockázatokkal való törődés. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a társadalmat ösztönző, mozgósító olyan programok és technikák intézményesítésére törekszik, amelyek a nagy és kisközösségek, az intézmények, a gazdasági szereplők és az állampolgárok önvédelmi képességét, bűnözéssel szembeni védettségét fokozzák.
3. A speciális prevenció az egyénről szól. A bűnmegelőzésnek ez a szintje a veszélyeztetett személyekkel, célcsoportokkal foglalkozik, azok védelmével, akik objektív helyzetük, személyes tulajdonságaik révén fokozottan vannak az áldozattá, sértetté válás veszélyének kitéve. A megelőzés dimenziójának feladata az egyén biztonságra törekvésének erősítése, tudatosítása, azaz, hogy a potenciális sértettek mindent megtegyenek áldozattá válásuk elkerülése érdekében.

A bűnelkövetéstől való visszatartás egyik útja a törvények tiszteletére nevelés. E célt szolgálják a büntetőjogi és szabálysértési büntetések, melyektől az állam azt várja, hogy az elkövető tartózkodjék a büntetendő cselekmények jövőbeni elkövetésétől. A bűnisméltés megelőzése ellenőrzési intézkedéseket, ugyanakkor a visszaeső elkövetők társadalmi beilleszkedésének támogatását igényli.

2.1.2. A bűnmegelőzés módszerei:

A szakirodalomban foglalt módszerek igen sokrétűek, átszövik a megelőzés mindhárom dimenzióját. A módszerek az alábbiak szerint csoportosíthatóak.

2.1.2.1. A bűnelkövetési alkalmak korlátozása

Elemei:

- A preventív jelenlét. Kiemelt jelentőséggel bír a közterületek, nyilvános helyek és bűnügyileg veszélyeztetett objektumok gyakori ellenőrzése. A rendőr, a biztonsági őr vagy polgárőr a jelenlétével is eltántoríthat lehetséges tetteseket a jogsértő magatartástól.
- A rendszeres ellenőrzés, és felügyeleti tevékenység. A szakszerű és következetes ellenőrzés képes felfedni a szabálytalanságokat, s ezzel elejét venni, hogy a kisebb jogszerűtlenségek bűncselekménybe torkolljanak. Az ellenőrzöttség tudata szükségképpen az előírások betartására készített.
- További bűncselekmények, illetve a bűnisméltés megakadályozása a bűncselekmény okainak, elősegítő körülményeinek a felderítése és megszüntetése útján.

2.1.2.2. Megfelelő védekezés alkalmazása

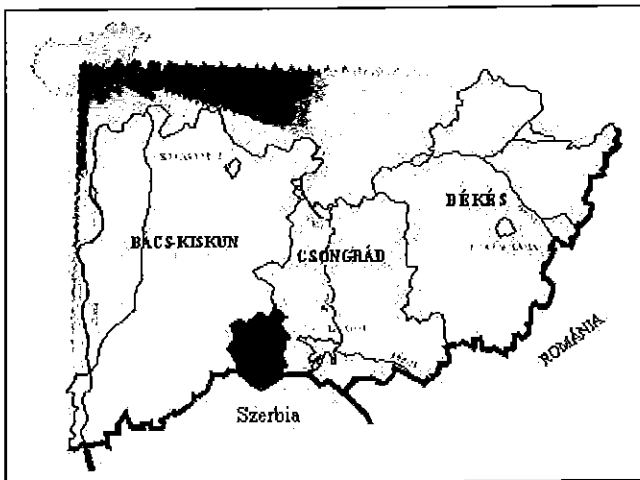
Elemi:

- A helyes magatartási szabályok, más szóval taktikai szabályok betartása. Itt az elővigyázatosságról, a kellő körültekintés tanúsításáról van szó, ami még pénzbe sem kerül. A lényeg, hogy az emberek figyelmetlenségükkel ne adjanak esélyt a bűnözőknek.
- A fizikai védekezés, a mechanikai védelem adta lehetőségek felhasználása.
- A jelző- és riasztóberendezésekkel operáló elektronikai védelem igénybevétele.
- A személyi védelem, azaz élő erős őrzés alkalmazása.

Fentiek alapján jól látható, hogy a bűnmegelőzési feladatok a helyi települési szinten keletkeznek, mégis az önkormányzatnak nem áll rendelkezésre minden módszer és eszköz, amiket a feladat hatékony ellátása igényelne. A jelen koncepció ezért kiemelt hangsúlyt fektet az együttműködésre és a feladatokban érintett szereplők, és szervezetek megszólítására, bevonására. Az önkormányzati feladatcsoportba elsősorban a tájékoztatás és a bűnelkövetésre lehetőséget nyújtó alkalmak korlátozása, a megfelelő védekezés alkalmazása sorolható be.

3. HELYZETELEMZÉS

3.1. A település általános jellemzőinek leírása

A Mórahalmi Kistérség és Mórahalom a Dél-Alföldi régióban helyezkedik el, fekvéséből, történelméből adódóan sajátos adottságokkal és problémákkal rendelkezik. Ezek erőteljesen alakítják versenyhelyzetét, népességmegtartó képességét, gazdasági fejlődését, közbiztonságát. Helyzettől függően előnyt és hátrányt is jelenthetnek, magukban hordozzák a fejlődés, de annak elmaradásának lehetőségét is.

A településre jellemző legfontosabb társadalmi folyamatok, sajátos adottságok és problémák az alábbiak:

Településszerkezet, népesség:

A kistérségben jelenleg több mint 25 ezer fő él. A térségre kiterjedt (95,96%-a az összes területnek) külterület jellemző, a kistérség népességének 42,8%-át teszik ki az itt élők. A népsűrűség igen alacsony 49,6 fő/km², az országos átlag felét sem éri el. **Mórahalom népessége meghaladta a 6000 főt.**

Mórahalom lakosainak 25%-a a külterületi 800 db tanyán él. Az évek során sűrű tanyahálózat alakult ki, egyre nagyobb a város külterületén élő népesség száma, mely növekedés a városból kitelepülőknél, a környékről idetelepülőknél és Mórahalom város dinamikus fejlődésének köszönhető.

Az országos tendenciának megfelelően Mórahalmon is alacsony a születések és magas a halálozások száma. A természetes fogyás mértéke a megyei és országos átlagot kevéssel meghaladja (öregedési index kistérségi átlagban 145,63). Ezt a város pozitív vándorlási egyenlege kompenzálja.

A helyi jellemzők:

A kistérségre szórt településszerkezet jellemző nagy távolságokkal, ahol nincs karnyújtásnyira segítség. Jellemzőek a tanyák, amelyek sajátos természeti, néprajzi, kulturális, gazdálkodási értéket képviselnek a régióban. A kistérségen belül nagy különbségek találhatók: alacsony infrastruktúrájú tanyák, de fejlett

kistérségi központ jellemző. A külterületi létre jellemző a halmozottan hátrányos helyzetű lakosok nagyobb aránya, az utóbbi években nőtt a nagyvárosokból a szociális kiköltözők száma is.

Foglalkoztatás, munkanélküliség:

Móráhalmon csökkenő tendenciát mutat a nem regisztrált munkanélküliek aránya. A munkanélküliek között magas a fiatalok aránya, ami elvándorlásukat erősíti.

MÓRAHALOM ELÉRENDŐ CÉLJAI, AMELYHEZ SZÜKSÉGES A KIVÁLÓ KÖZBIZTONSÁG IS

- *Móráhalom, „az élhető város”*
- *Móráhalom, „az intelligens város”*
- *Móráhalom, „a modern innovatív alapú gazdaság városa”*
- *Móráhalom, „a zöld város”*
- *Móráhalom, „a turizmus, a rekreáció, az oktatás, a sport és az egészség városa”*
- *Móráhalom, „a térségközponti város és a Balkán kapuja”*

3.2. KÖZBIZTONSÁGI HELYZETKÉP: Csongrád-Csanád Vármegye és Móráhalom

A helyi közbiztonsági helyzetet leginkább az alábbi tényezők befolyásolják:

- 1. A megye fekvése és elhelyezkedése;**
- 2. A gazdasági helyzet alakulása és hatása a lakosokra és a bűnelkövetési módokra;**
- 3. A bűnözési adatok alakulása.**

1. A megye helyzete speciális, hiszen a megyehatár egy része államhatár, mely egyben a schengeni övezet határa is. A közel 130 km-es szakaszon három határrendészeti kirendeltség - Szeged, Kiszombor, Nagylak - működik, valamint hat kapitányság látja el feladatát. Az itt folyó rendőri munkát alapvetően meghatározza uniós tagságunk, az aktuális társadalmi, gazdasági viszonyok alakulása, valamint Csongrád megye földrajzi fekvése, mely tényezők hatással vannak a bűncselekmények számának és struktúrájának alakulására is. Fentiek mellett az alföldi tanyavilág is meghatározó az egyes bűncselekménytípusok számának alakulásában. A gyermekkorúak egyharmada él a megyeszékhelyen, a fennmaradó kétharmad pedig egyenletes arányban oszlik meg a többi város és a községek között, míg a fiatalok a középiskolák elhelyezkedése miatt életvitelszerűen inkább a városokban élnek, illetve körükben nagy az „ingázás” aránya is, a mindennapi közlekedés az iskola és a lakhely között.

2. A gazdasági helyzet alakulásával összefüggésben jelentkező elszegényedés, egyes társadalmi csoportok leszakadása következtében is változás figyelhető meg a bűnelkövetési módok, magatartások és bűnözési formák tekintetében. Jelentősen emelkedett azok száma, akiknek nincs vesztenivalójuk, ami szükségszerűen a kriminalitás emelkedésével jár, hasonlóan az egyes bűncselekménytípusoknál tapasztalható szervezettséghez, vagy az elkövetési módok változásához.

A regisztrált bűncselekmények száma az elmúlt három évben folyamatos emelkedést mutat. Ebből mindhárom évben kevesebb, mint 1000 olyan bűncselekmény volt, melyben 18 év alatti személy vált áldozattá, azonban a tendencia hasonló emelkedést mutat.

3. A bűnözési adatok alakulása

A megye bűnügyi fertőzöttségének minőségi és mennyiségi jellemzőit az alábbi pontok köré lehet csoportosítani:

- a) Vagyoni helyzet romlásából fakadó bűncselekmények;
- b) Közterületi elkövetés;
- c) A bűncselekményben érintett sértettek jellemző adatok,

d) A 18 év alatti elkövetőkre vonatkozó adatok.

3.3. Mórahalom közbiztonsági helyzete:

A Mórahalmi Rendőrőrs illetékességi területén lévő települések vizsgálatánál az ismertté vált bűncselekmények mértékét elsősorban a lakosság lélekszáma, és urbanizációs környezete határozza meg. Ezen felül befolyásoló tényező a településen áthaladó főbb útvonalak száma, elhelyezkedése. Ezek alapján kistérségi szinten Mórahalom város területén követték el a legtöbb bűncselekményt.

Mórahalom közbiztonsági helyzete 2022-ben:

Mórahalom területén 2022-ben **136 db bűncselekményt regisztráltak** rendőri eljárásban, ami **43% -os emelkedést mutat** a 2021. évi adathoz viszonyítva (95 db).

A közterületen elkövetett bűncselekmények száma is emelkedett, 2022. évben összesen **63 db volt** (2021. év: 32 db).

A bűncselekményszám emelkedése mellett az állampolgárok szubjektív közbiztonságérzetét leginkább befolyásoló **14 kiemelten kezelt bűncselekmények száma is emelkedett, 2022. évben 95 db, míg előtte évben 26 db volt.**

A kiemelt kategóriába tartozó **95 db bűncselekményből 41 db embercsempészet, 26 db rongálás, 11 db csalás, 5 db testi sértés, 9 db lopás, 2 db garázdaság és 1 db jármű önkényes elvétele bűncselekmény történt.**

A bűncselekmények számának emelkedése azonban nem okozott közbiztonsági deficitet a településen. 2022-ben a település közigazgatási területén sem életelleni, sem erőszakos vagyoni elleni bűncselekmény nem fordult elő.

A bűncselekmények számának emelkedését megvizsgálva megállapítható, hogy jelentősen emelkedett az embercsempészet száma (4-41), az államhatárhoz kapcsolódó rongálások száma (2-26), valamint továbbra is magas a csalások, főként az **internetes csalások száma (11).**

A kiemelt kategóriába nem tartozó bűncselekmények megoszlása (db):

Foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés: 1

Hamis magánokirat felhasználása: 1

Határzár megrongálása: 3

Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás: 1

Járművezetés az eltiltás hatálya alatt: 1

Járművezetés ittas állapotban: 12

Kábítószer birtoklása: 4

Közfeladatot ellátó személy elleni erőszak: 6

Közokirat-hamisítás: 6

Közúti baleset okozása: 2

Lőfegyverrel vagy lőszerral visszaélés: 1

Szeméremsértés: 1

Zaklatás: 2.

Az internetes csalások visszaszorítása érdekében folyamatosan végzünk bűnmegelőzési tevékenységet iskolákban előadások keretében, a közösségi médiában, egyéb online felületeken, a Móra-Net TV adásának keretében, valamint a nyomtatott sajtó hasábjain.

A vagyoni elleni bűncselekmények közül az előző években a külterületeken, mezőgazdasági területeken

elkövetett kisebb értékre, illetve szabálysértési értékre elkövetett lopások fordultak elő.

A bűncselekmény tárgya jellemzően a felügyelet nélkül maradt mezőgazdasági eszközök, gépek és termények, valamint a lakatlan tanyákban található egyéb értékek. A településen élők jó része mezőgazdasággal foglalkozik, így ezen ügyek nagy mértékben befolyásolják a lakosok szubjektív biztonságérzetét, ezért ezen cselekmények felderítésére és megelőzésére kiemelt hangsúlyt fektetett a rendőrség. Az oksági tényezők között továbbra is megtalálható a sértetti óvatosság hiánya, valamint a legalapvetőbb vagyonvédelmi intézkedések megtételének elmulasztása.

Az őrs illetékességi területén a bűncselekmények megelőzése terén nagy segítséget nyújt a városi rendészet, a polgárőrség, önkormányzati dolgozók, tanyagondnokok, mezőőrök és hivatásos vadászok, akikkel rendszeresen közös szolgálatot is ellátnak. Az elért eredmények megtartása, valamint további javítása a következő években is prioritást élvez.

A rendőrségi bűnüldöző munka értékelése:

A közterületek rendjének fenntartásában kiemelt szerepe van a Mórahalom Rendőrőrs illetékességi területén folyamatosan fejlesztett közterületi kamerarendszernek, a meglévő 24 órás közterületi szolgálatnak, valamint az elmúlt esztendőben több alkalommal elrendelt fokozott közlekedésrendészeti ellenőrzésnek és bűnügyi portyaszolgálatnak.

Közlekedésrendészeti tevékenység, közlekedési balesetek alakulása:

A rendőrőrs illetékességi területén bekövetkezett közlekedési balesetekben az eljárás lefolytatását a Szegedi Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztály állománya végzi. Feladatukat képezi a helyszínbiztosítás, valamint a forgalomirányítási tevékenység is. A vizsgált időszakban Mórahalom város illetékességi területén 42 esetben történt rendőri intézkedéssel járó közúti közlekedési baleset (2021. évben 40 db).

26 alkalommal csak anyagi kár keletkezett, 9 alkalommal könnyű sérüléssel, 6 alkalommal súlyos sérüléssel és 1 alkalommal halálos kimenetelű közúti közlekedési baleset következett be.

Összegzés, kitűzött feladatok a következő időszakra:

Rendőrőrs célkitűzése, hogy rendőreik a jogsértések elkövetőivel szemben a fokozatosság elvét érvényesítve szabják ki a szankciókat, a tettenérések számát gyarapítsák, a lakossági kapcsolataikat – és ezen keresztül - a lakosság biztonságérzetét növeljék. Továbbra is szorgalmazni kívánják az önkormányzatokkal való együttműködést.

Határőrizeti tevékenység

A szakmai feladatok teljesítése során az állomány összesen 27 713 fővel szemben (a feltartóztatást, átkísérést nem számolva) fogantatosított valamilyen típusú intézkedést, kezdeményezett eljárást. Ez 9,7%-os emelkedés (átlagosan 19 percenként 1 fővel szemben) a 2021. évhez képest (25 264 fő). Amennyiben a feltartóztatások és átkísérések számát is figyelembe vesszük, akkor 124 132 fővel szemben volt intézkedés az év során, mely alapján 4 percre módosul az 1 fővel szembeni intézkedési időmutató.

A határrend és a határőrizet helyzete

A kirendeltség illetékességi területe 30 384 méter szárazföldi és 10 518 méter vízi határszakaszból tevődött össze.

Az illetékességi területen továbbra is a befelé irányuló illegális migráció kezelése élvezett prioritást. Az átkelőhelyek közötti határszakaszon az intézkedésszám túlnyomó részét a határsértő-feltartóztatások és visszakísérések képezték. A 2022. évben összesen 96 419 fő (amelyből 2.678 gyermekkorú) illegális határátlépőt tartóztattak fel a járőrök a kirendeltség illetékességi területén. A 2021. évi adatokkal

összehasonlítva, az akkori 21 932 (amelyből 631 gyermekkorú) fős határsértő-elfogáshoz képest ez több mint négyszeres növekedést jelentett.

A feltartóztatott személyek 48 állampolgársági kategóriából tevődtek össze, amelyekből a legjellemzőbbek a szír, afgán, tunéziai, török, indiai és pakisztáni migránsok voltak. A felsorolt hat állampolgárságba tartozó személyek az összesen feltartóztatottak 96,4%-át tették ki.

A visszakísért személyek feltartóztatási helyének megoszlása: I. szektorban (E-373 – E-456) 56 304 fő, a II. szektorban (E-456 – E-495) 26 368 fő, III. szektorban (E-495- F-81) 13 570 fő, Röske autópálya határátkelőhelyen 177 fő volt.

Az év során folyamatosan jellemző volt, hogy az illegális migránsok rendőrök és katonák sérelmére, erőszakos cselekmények elkövetésével próbáltak bejutni Magyarország területére. Ennek keretén belül az Ideiglenes Biztonsági Határzár (a továbbiakban: IBH) I kerítés szerbiai oldaláról kövekkel, fadarabokkal és üvegekkel dobálták meg, illetve a fizikai határzár átlépéséhez használt létrával támadták meg a két kerítés között határőrizeti feladatokat ellátó személyeket és szolgálati gépjárműveiket. Ezen cselekmények következményeként hivatalos személy elleni erőszak bűncselekmény elkövetése miatt 63 esetben, közfeladatot ellátó személy elleni erőszak bűncselekmény elkövetése miatt 145 esetben, rongálás miatt pedig 138 esetben tettek az illetékes parancsnokok büntetőfeljelentést.

A túloldali területen tartózkodó migráns személyeknél több esetben észleltek lőfegyvert, fegyvernek látszó tárgyat, illetve hallottak lövésre utaló hangokat a járőrök.

Tárgyévben a kirendeltség 209 fővel (+43 ismeretlen személlyel) szemben kezdeményezett büntetőeljárást embercsempészség miatt, ami négyszeres növekedés az elmúlt évi 52 főhöz képest. Az embercsempészek nem közvetlenül a határvonalnál vették fel a migráns személyeket, hanem a mélységi területek egy-egy meghatározott pontján. A megadott helyeken csak rövid ideig várakoztak, s amennyiben az elszállítandó személyek nem jelennek meg, elhagyták a területet. A közösségi médiát és különböző mobilalkalmazásokat használva kommunikáltak, ezek közül az egyik legelterjedtebb a WhatsApp alkalmazás. Az embercsempészek jellemzően az 55. számú főutat, az 5431. számú utat (Öttömös – Ruzsa – Zákányszék - Domaszék) használták, de a kirendeltség egész illetékességi területén számítani lehetett a megjelenésükre. Az illegális migrációhoz kapcsolódó szervezett bűnözői körök jelentős hányada külföldi személy volt. Embercsempészség miatt mindösszesen 20 fő magyar állampolgárral szemben kezdeményeztek büntetőeljárást. Ezen kívül az ilyen jellegű cselekmények elkövetői jellemzően ukrán, román és szerb állampolgárok voltak.

Röske autópálya határátkelőhely területén a 2021. évhez képest több mint felére csökkent a megbújt és ellenőrzési vonalat megkerülő személyek száma (408-ról 177 főre). A rendőri intézkedések során leggyakrabban a tehergépjárművek rakterében megbújt, vagy azokra felkapaszkodott személyeket fedtek fel. A tehergépjárművekbe jellemzően embercsempészek segítségével (a sofőr tudta nélkül) jutottak a migránsok. Ezen gépkocsik vontatmányai nagyrészt ponyvás kialakításúak voltak, melyet rögzítő kábel feszített. Ezeket a csempészek elvágták, majd a migránsok beszállását követően visszafordították, vagy ragasztották, így szinte észrevehetetlen maradt a módosítás. Továbbra is jellemző volt a vámzár megrongálása, majd visszahelyezése is. Ezek miatt kiemelkedően fontos Röske autópálya határátkelőhelyen a NAV röntgen folyamatos működése, és a vámszervvel való jó szintű együttműködés.

A 2022. év során 27 alkalommal fedtek fel IBH rongálást. A kiépített kamerarendszer a biztonsági határzár teljes hosszában vizuális felderítést hajtottak végre, és az IBH-t ért támadásokat riasztással jelezték.

A jelenlegi tendencia alapján 2023-ban várhatóan a határátkelőhely mellett a zöldhatáron történő illegális migrációs nyomás stagnálásával, esetleges csökkenésével kell számolni. Jellemzővé válhat továbbá az

IBH-val nem rendelkező szomszédos kirendeltségek területére történő átterelődés is. Továbbra is jellemző lesz az autópálya közelsége miatt a kirendeltség illetékességi területén történő embercsempészség.

Az illegális migráció kezelését, az elfogások eredményességét a stabil hőkamerán kívül a mobil hőkamerák, egyéb technikai eszközök, a folyamatosan érkező megerősítő erők, az elemző-értékelő munka prognózisai, az igényelt és biztosított nemzeti és nemzetközi szervezéssel történő megerősítés, valamint a nagy számban beérkezett lakossági bejelentések segítették.

Az elmúlt időszakban Mórahalom térségében ismételten növekedtek az illegális migrációhoz kapcsolódó jogellenes cselekmények. Ezek visszaszorítása érdekében a rendőrök folyamatosan járőr tevékenységet folytattak a területen.

A határforgalom alakulása

A kirendeltség határátkelőhelyein továbbra is jelentős forgalommal kellett számolni, annak ellenére, hogy az előző évhez képest csökkenés következett be. A vizsgált évben mindösszesen 6 120 162 utast, és 2 026 621 járművet léptettek át az útlevélkezelők. Az előbbi 9,3%-os, az utóbbi 9,8%-os csökkenést jelent a 2021. évhez viszonyítva. A teherforgalom 2%-kal csökkent, míg az autóbusz forgalomban 12,7%-kal emelkedett.

Az év során a kirendeltség közúti határátkelőhelyei közül Ásotthalom közúti határátkelőhely a nyári nagyforgalmi időszakban július 01-től augusztus 31-ig a hétvégék alkalmával (péntek-szombat-vasárnap), illetve az év végi ünnepek miatt december 16-tól 07:00-22:00 óra közötti nyitvatartási idővel üzemelt. A kialakult várakozások csökkentése érdekében Röske közúti határátkelőhely több alkalommal egyirányban üzemelt a kirendeltség, illetve a szerbiai fél javaslata alapján, valamint Röske autópálya határátkelőhelyen szükség esetén a 1-3 forgalmi sáv iránya átfordításra került.

2022. augusztus 01-től ismételten megnyílt Röske vasúti határátkelőhely. Kezdetben csak az éjszakai időszakban volt nyitva és teherforgalom átléptetése történt. 2022. szeptember 17-től a hétvégi időszakban, illetve a MÁV kérése alapján egyéb esetekben is történik a nappali időszakban tehervonat átléptetése. Az év során 2417 fő 28 048 jármű került átléptetésre. A vasúti átkelőhely további erőket vont el Röske autópálya határátkelőhelyről.

A statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a határforgalom ellenőrzés során felfedett 27 088 jogellenes cselekmény, 7,8%-os emelkedést jelent az előző évhez képest (2021-ben 25 114). A közokirat-hamisítás elkövetése miatt indított büntetőfeljelentések számában stagnálás volt tapasztalható. Továbbra is jelentős a túltartózkodott személyekkel szemben foganatosított intézkedések száma (12 495 fő), amely az előző évhez képest 7,4%-ot emelkedett. A SIS felfedések számában 31,6%-os (7568 intézkedés), a visszairányítások számában 11,7%-os (5071 intézkedés) emelkedés volt tapasztalható.

Összegzés:

A kirendeltség a 2022. évi stratégiai céljait megfelelő szinten valósította meg. A fő feladat az illegális migráció kezelése és a határforgalom ellenőrzése volt. A határőrizeti feladatok komoly kihívást jelentett, a migrációs nyomás több mint négyszeresére nőtt és a határsértők lényegesen erőszakosabban léptek fel, mint a korábbi években. Ez emelkedés magával hozta az embercsempész tevékenység fokozódását is, ami hasonló mértékben növekedett. Szeptembertől megkezdte működését a KR Határvadász Ezred, amely nagy segítséget jelentett a határőrizeti feladatok ellátásában, de a határvadászok toborzása, képzése és rendszerbe állítása komoly feladatokat is jelentett. A határőrizet mellett természetesen a határforgalom

ellenőrzésben is meg kellett felelni a schengeni követelményeknek. A legnagyobb feladat az ünnepi és nyári idegenforgalmi időszak forgalmának kezelésén túl, Röske vasúti határátkelőhely újbóli megnyitása és működtetése volt.

Önkormányzati rendészet feladatai 2022-ben:

Fő rendészeti feladatok:

2022-ben fő feladatként a külföldi vendégmunkások fokozott ellenőrzését tűztük ki célul. Ennek megvalósítása érdekében hétköznapiakon és hétvégeken is láttunk el rendészeti feladatokat Mórahalmon. Másik fő feladat a migráció kezelése volt, amely azonban 2020-ban nyugvó állapotot követően emelkedést mutatott.

További elvégzett feladatok voltak:

- rendezvénybiztosítások,
- közbiztonsági akciók,
- személy felkutatások,
- több személy előállításában közreműködtünk,
- közterületi intézkedések, gazos ingatlanok kezelése.

A mórahalmi rendészet felvállalta, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzetét negatívan befolyásoló külföldi vendégmunkások által kialakult problémák megoldására is feladatokat végez. Ennek érdekében az önkormányzati rendészet a szabályosan, illetékességi területén tartózkodó és foglalkoztatott munkavállalók adatait összegyűjtötte, regisztrálta.

A fenti adatok feltérképezésével láttuk, hogy a vendégmunkások milyen létszámmal tartózkodnak a településeken, válaszokat kaptunk arra is, hogy hány fő inaktív családdal együtt tartózkodnak itt.

Tapasztalataink szerint a rendszeresen foglalkoztatottak nem jelentenek közbiztonsági veszélyt az itt élőknek. Sajnos azonban a nem dolgozó, de itt tartózkodók más "megélhetés" után néznek, amely együtt jár - főként vagyonelleni - bűncselekmények számának növekedésével.

A kialakított rendszer a legális munkavállalást segíti, de nem támogatja az illegális, feketén történő foglalkoztatást.

Ugyanezt elértük a szállásadók tekintetében is, arra sarkallva őket, hogy bejelentett módon történjen a szállásoltatás, mely így legális tevékenység. Minden ettől eltérő esetben felszólítottuk a szállásadókat a helyzet rendezésére, amennyiben valamilyen szabálytalanságot észleltünk.

Külföldi munkavállalók és munkáltatóik regisztrációjával kapcsolatos tapasztalataink:

	Regisztrált gazdák	Regisztrált dolgozók
	Mórahalom	Mórahalom
ÖSSZESEN:	32 fő	92 fő

Azt látjuk, hogy a gazdák nagyon nagy többsége szigorú normák szerint irányítja dolgozóit, amelyet ők be is tartanak. Hétvégén jönnek be a városba vásárolni, egyre kevesebbet találkozunk velük közterületeken és szórakozóhelyek környékén.

Külföldi igazoltatottak száma közterületen, szórakozóhelyek környékén, rendezvényeken:

Település	Mórahalom	Más település rendőrségi akcióval (főként Ásotthalom-Kissor)
	176 fő	27 fő

Közbiztonsági egyeztető fórumok:

Tavalyi évben 2 alkalommal történt a kistérségi polgármesterek és közbiztonsági szakemberek közreműködésével fórum tartása.

Országos migrációs fórumok:

Ősszel 1 alkalommal tartott országos fórumot az Országos Polgárőr Szövetség, amelynek fő témája a határvédelmi polgárőrtagozat munkája volt.

Működésünk időszaka alatt:

- lakossági panasz munkánkra nem érkezett, sőt pozitívan fogadták a folyamatos közterületi jelenlétet,
- intézkedéseink ellen kifogás nem érkezett,
- kényszerítő eszközöket nem kellett alkalmazni.

Összességében elmondható, hogy az önkormányzati rendészeti szervezet beváltotta a hozzá fűzött reményeket. Intézkedéseivel hatékony válaszokat ad a lakosságot érintő legfontosabb közbiztonsági problémákra. Munkáját a CSMRK szigorú szakmai felügyelete alatt végzi. A rendőrség elfogadta a szervezet munkáját, sőt számít jelenlétére a közterületi intézkedések során. A lakosság szintén elfogadta a rendészet jelenlétét, bejelentéseivel segíti munkáját.

Közbiztonsági Konzultatív Testület munkája:

Mórahalom város Képviselő-testülete 81/2011. /III. 31./ Kt. sz. határozatával Közbiztonsági Konzultatív Testület felállításáról döntött, mely testület 2020. januárban újjáalakult 10/2020. /I.30./ sz. Kt-határozattal:

Elnök: Csányi László alpolgármester

Tagok:

Árva Béla ny. határőr alezredes,
Mórahalmi Rendőrőrs mindenkori vezetője,
Mórahalmi körzeti megbízottak,
Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Szeged Határrendészeti Kirendeltség mindenkori vezetője,
Mórahalmi Önvédelmi Csoport Közalapítvány mindenkori kuratóriumi elnöke,
Mórahalmi Polgárőrség mindenkori vezetője,
Mórahalmi Közbiztonsági Vagyonvédelmi Egyesület mindenkori elnöke.

Az Önkormányzat a rendőrség, a határrendészeti kirendeltség, a polgári védelem munkatársaival és a polgárőrség tagjaival kiváló munkakapcsolatot alakított ki az alábbi célok megvalósítása érdekében:

- csökkenjen a bűncselekmények és a kiemelt szabálysértések száma,
- javuljon a közlekedés biztonsága,
- elfogadható legyen a közterületek rendje,
- csökkenjen az áldozattá-válás veszélye, valamint,
- növekedjék a lakosság szubjektív és objektív biztonságérzete.

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁG TERÜLETÉN HOZOTT INTÉZKEDÉSEK:

Térfigyelő kamerarendszerek működése:

A városközpont több helyén (pl.: buszpályaudvar, fürdő, Móra-vitál Kft.) térfigyelő kamerarendszer működik.

A kamerák kihelyezésénél nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a térfigyelő kamerarendszer ne csak az intézményeket tartsa „figyelemmel”, hanem a város közterületeit is. Jelenleg 64 db köztéri kamera működik.

Növekedtek az intézményekben elhelyezett kameraszámok is.

Sajtó- és médianyilvánosság:

Elmondható, hogy Mórahalom Város Önkormányzata 2022-ben is igyekezett a legfontosabb közbiztonsággal és bűnmegelőzéssel kapcsolatos híreket, információkat, eredményeket közzétenni a helyi Móránét Kft. „Sziréna” c. műsorában és a Térségi Tükörben.

Együttműködés más szervezetekkel:

Mórahalom Városi Önkormányzat közbiztonsági szakterületeken kitűnő együttműködésről számolhat be más szervezetekkel: rendőrség, határrendészet, civil szervezetek, jelzőrendszer.

Mórahalmi Polgárőrség működése:

Bevezető:

A Mórahalmi Önvédelmi Egylet (Polgárőrség) 2022. évben a maga elé tűzött feladatait a tőle telhető módon, legjobb tudása szerint teljesítette.

A város polgárainak jó közérzetének, a nyugodt, kiegyensúlyozott életének egyik legfontosabb feltétele, a közrend és a közbiztonság megfelelő állapota. Ezen állapot szinten tartásához nagyban hozzájárul a polgárőrség, önzetlen szolgálatvállalásaival.

A polgárőrség a jövőben is részt kíván venni a közbiztonság és a közrend fenntartásában.

A polgárőrség működésének fontossága:

A polgárőrség Magyarországon törvényesen működő, bűnmegelőzés, és közbiztonság védelmét szolgáló, pártpolitikai érdekektől mentes, társadalmi szervezet. A mórahalmi polgárőrség 1993. évben alakult meg.

A polgárőrség bűnmegelőzési tevékenysége három pilléren nyugszik:

- 1- Rendszeres járőrözéssel szolgálja a közterületek biztonságát,
- 2- Szűkíti a bűnözés utánpótlási vonalait,
- 3- Hangsúlyt helyez a gyermek- és ifjúságvédelemre. A fiatalok szemlélet formálásával igyekeznek kialakítani egy erkölcsösebb generációt, amely tudatosan képes elutasítani a bűnözői életmódot. Céljuk, hogy a szervezet a lehető legteljesebb mértékben tudja ellátni meghatározott feladatait. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy az infrastrukturális, és a kommunikációs eszközök, megfelelő mértékű folyamatos fejlesztése biztosított legyen.

A szervezet eddig elért legfontosabb eredménye az, hogy eredményesen képes összefogni a tagság, az együttműködő szervezetek munkáját.

A polgárőrség működésének is köszönhetően, csökken a bűncselekmények száma. A szilárd közbiztonság egészséges léte, pozitív hatással van a lakosság egészére, ezáltal a gazdaság fejlődésére is.

A polgárőrség létszáma:

Mórahalmi polgárőrség 39 főt számlál.

A polgárőrség technikai felszerelése:

1 db. Dacia Duster személyautó.

1 db ló szállító utánfutó.

5 db kerékpár

2 db az OPSZ-től használatra átadott Honda típusú robogó.

1 db az OPSZ-től használatra átadott Motowell típusú robogó.

1 db az OPSZ-től használatra átadott Citiwell elektromos robogó

1 db a megyei polgárőrségtől használatra átadott Citiwell elektromos robogó

5 db az OPSZ-től használatra átadott EDR rádió.

6 db kézi hőkamera.

A polgárőrség 2022 évi feladatai és 2023 évi tervei:

Feladataink meghatározó és kiemelt szegmensei a közrend, közbiztonság védelme, bűn- és baleset-megelőzés, gyermek- és ifjúságvédelem, valamint a migráció kezelése.

A tavalyi évben a lovascsoportunk is tett céljaink maradéktalan ellátása érdekében.

2023. évre nézve a város kielégítő közbiztonságának megteremtése érdekében folyamatos közterületi jelenlétet szeretnék ellátni előre megadott vezénylés alapján.

Szolgálati adatok:

Bel-, külterületi- és lovas szolgálat: 15 407 óra

Rendőrség munkatársaival közös szolgálat: 2 719 óra

Határrendészet munkatársaival közös szolgálat: 6 404 óra

Önkormányzati rendészet munkatársaival közös szolgálat: 2 666 óra

Összesen: 27 196 óra

1 fő/hónap 58 óra.

Intézkedések:

Visszatartás 6136 esetben

Jelzésadás rendőrség felé 294 esetben

Segítségnyújtás 7 esetben

Egyéb 52 esetben.

Összegzés:

A szervezet 2022. évben is a hatályos törvényi előírások szerint működött. Sikeresnek és eredményesnek tekinthették az elmúlt évet. A felkéréseknek maradéktalanul eleget tettek.

Térfigyelő kamerarendszerek működése:

Képfelvevők helye és a képfelvevőkkel megfigyelt közterületek felsorolása:

Kameraszám (db)	Telepítési helyek	Megfigyelt közterületek
6	Városháza	Szentháromság tér és István Király út
9	Buszállomás	István király út, Kálvária sétány és körforgalom
12	Vásártér	Vásártér és Munkácsy utca
2	Röszkei út 2. Városi könyvtár (fal)	körforgalom
2	Kissori út 37. (oszlop)	Kissori út
2	Hunyadi Liget 28. (oszlop)	Zákányszéki út
2	István király út 47. (oszlop)	István király út
2	Szegedi út 98. (sebességmérő oszlopa)	Szegedi út
2	Röszkei út 48. (faoszlop)	Röszkei út
2	Szabadság utca/Kálvária sétány sarok	Szabadság utca, Kálvária sétány játszótér
2	Millennium sétány Földhivatal előtt	Millenniumi sétány parkolók és útszakasz
4	Táncsics utca/Bajcsy-Zs/Alkotmány u./Móradombi krt sarok	4 felsorolt útszakasz
2	Kölcsey utca/Guczi sor	2 felsorolt utca szakasz, kerékpárút
4	Béke utca/Munkácsy u. sarok	felsorolt útszakaszok és Lengyel utca
3	Petőfi út/Csend utca sarok	felsorolt utca szakaszok, temető hátsó rész
2	Nyár utca/Zrínyi utca sarok	felsorolt utca szakaszok
1	Fesztivál köz játszótér	parkolók és játszótér
2	Mikszáth utca/Magyarköröszt utca sarok	parkolók, rendezvénysátor
63	ÖSSZESEN	

A rendőrség több alkalommal kérte el a kamerák felvételeit, hogy legyen elleni bűncselekmények nyomozásait segítsék a képek.

Az elkövetkezendő időszak közbiztonsági kihívását jelentik:

- a 14-18 éves korosztály védelme, mind az áldozattá válás terén, mind az elkövetői oldal vonatkozásában,
- a város közterületeinek védelme az értelmetlen rongálások vonatkozásában,
- az intézményi vagyontárgyak fokozott védelme,
- a külföldi munkavállalók számának növekedése továbbra is veszélyforrásként jelentkezhet a következő években
- migráció erősödése.

4.Egyes szakterületek szerepe Mórahalom közbiztonságában

4.1. Kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények elkövetése miatt a térségi rendőrkapitányság több esetben indított eljárást. A statisztika az országos átlaghoz képest nem mutat jelentős eltérést. A legtöbb esetben fogyasztók kerültek látókörükbe. A látenciát is figyelembe véve megállapítható, hogy a Rendőrkapitányság területén nem emelkedett a kínálat, a kedvezőbb statisztikai szám az eredményesebb felderítésből adódik.

A „kábitószerrel való kereskedés” bűncselekmény miatt több mint 50 személlyel szemben jártak el 2014-2022. években. A tiltott anyagok között még mindig meghatározó a marihuána, az ún. „keményebb” szerek használata kevésbé jellemző.

4.2. A közbiztonság és bűnmegelőző munka eszközzrendszere -Közterületfelügyelet integrálva a városi rendészetbe

A közbiztonság fenntartása és a bűnmegelőzési tevékenység területén komplex szemléletet alakítottunk ki, ami folyamatos, magas színvonalú és összehangolt együttműködésben ölt testet a Rendőrség, a Polgárőrség és a Közterületfelügyelet között. A Közterületfelügyelet működtetésével megteremtjük az önkormányzat helyi rendészeti szervezetét, amely a jogszabályokban meghatározott feladatkörében a közrend fenntartásában, és a bűnmegelőzési tevékenységben meghatározó szerepet tölt be. A közterületfelügyelő(k) munkájuk során szoros együttműködésben látják el feladataikat a rendőrség közrendvédelmi osztályának járőreivel, polgárőrökkel.

A rendészet munkatársai az állampolgárokkal egy közvetlenebb kapcsolatot tudnak kialakítani, igyekeznek a lakosság életének részévé válni. Tapasztalataik alapján valóban szükséges a rendszeres jelenlét, hiszen több a periférián élő ember, az életminőséget befolyásoló antiszociális magatartásformák elleni hatékony fellépésre szükség van.

A Közterületfelügyelet fő feladata a közterületi rendezettség, tisztaság, élhető környezeti rend védelme, a lakosságszolgálat és település-kiszolgálás, rendezvények biztosítása. Mindez a közösségi élettér, a város fejlődése érdekében történik.

A Közterületfelügyelet - különösen a rendészeti törvény hatályba lépése óta - fontos szerepet tölt be a társadalmi igények megfelelő becsatornázásával a bűnmegelőzés együttműködési rendszerében. Az Rftv. egységbe foglalja a közrend, közbiztonság érdekében a Rendőrséggel együttműködőket. Az együttműködéssel a kapcsolódási pontokra, az egymás munkáját kiegészítő, támogató sajátosságokra kell figyelmet fordítani a hatékonyság fokozása érdekében.

Olyan problémákkal is szembesülünk, különösen az idős korosztály részéről, amelyek kezelése már túlnő a rendészeti kereteken, szociális, társadalmi gyökerei vannak.

A Közterületfelügyelet szerepvállalása a helyi közösség biztonságának erősítésében javítja az emberek életminőségét. A lakosság pozitívan reagál a közös szolgálatokra a polgárőrséggel, azonnali segítséget kapnak a járőrpárostól.

Az állampolgárok jelentős része a maga településrészén kívánja látni a biztonságát veszélyeztető jelenségek felszámolását, megelőzését - ez nehéz feladat elé állítja a Felügyeletet, hiszen a közbiztonság állapota meghatározóan befolyásolja a biztonságérzetet, ami egyben egyfajta indikátora is a lakosság közérzetének. Speciálisan a kerékbilincselést végezzük a településen, eltérően a környező településekhez képest.

4.3. A bűnmegelőzési tevékenység helyzete, folyamatban lévő programjai

Az elmúlt stratégia időszakában kisebb bűnmegelőzési pályázatokat valósítottunk meg.

4.4. Gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységek

Állandó ifjúságvédelmi programként a megyei Rendőrkapitányság végrehajtotta a Rendőrség Biztonságra Nevelő Iskolai Programját (DADA), az Ovizsaru programot, továbbá részt vett a területünket érintő, a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztály koordinálásában zajló „Egy nap a biztonságért egy nap az iskolában” komplex prevenciós programban. A DADA programban az oktatási feladatokat 6 képzett DADA oktató, 6 általános iskola összesen 9 alsó tagozatos osztályában hajtotta végre.

4.5. A kábítószer prevenció helyzete

A tiltott anyagok között még mindig meghatározó a marihuána, az ún. keményebb szerek használata kevésbé jellemző. A drogprevenció területén, a bűnmegelőzési tanácsadó a társszervekkel közreműködve az általános és középiskolások részére folyamatosan tartottak bűnmegelőzési előadásokat.

Mindezek tekintetében a Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója lehetőséget ad arra is, hogy a drogprobléma súlyossága miatt a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a Homokháti Kistérségben megújuljon, újragondolja feladatellátásának módját, kereteit, céljait. A Konceptió kapcsán az Önkormányzat vállalja ezt a célkitűzést, és konkrét feladatvállalást.

4.6. Az Iskola Rendőre Program

A Csongrád-Csanád Megyei Rendőr-főkapitányság ifjúságvédelem területén kifejtett bűn- és baleset-megelőzési tevékenységének számottevő részét az ORFK által 2007-ben indított „Iskola rendőre” program keretén belül hajtja végre. Az iskola rendőre komplex, nem csupán a baleset-megelőzést előtérbe helyező ifjúságvédelmi program. Az oktatási intézményekben az előadók, mind a bűn-, mind a baleset-megelőzési tevékenységet iskola rendőri minőségükben hajtják végre.

5. A KONCEPCIÓ IRÁNYULTSÁGA

5.1. A koncepció végrehajtását szolgáló prioritások

- A lakosság élet - és vagyonbiztonságának javítása, az egymásért érzett felelősség és szolidaritás erősítése.
- Közterületek élhetőbbé tétele, biztonságuk fokozása.
- Épített és a természeti környezet, önkormányzati tulajdon védelme.
- Bűnelkövetővé és áldozattá válás kockázati tényezőinek visszaszorítása a legveszélyeztetettebb társadalmi rétegeknél és csoportoknál.

- Közrend, közbiztonság és a bűnmegelőzés területén elért eredmények, az együttműködő szervezetek között kialakított partneri viszony megőrzése, a bevált módszerek további fejlesztése.

	erősségek	gyengeségek
	<ul style="list-style-type: none"> - Közterületfelügyelet - polgárőr szervezet - együttműködés a társszervekkel - Bűnmegelőzési Bizottság 	<ul style="list-style-type: none"> - közösségi szerepvállalás erősödött, de nem általános a bűnmegelőzés támogatásában - eszközbővítésre felhasználható pályázati lehetőségek korlátozottak
Bűnmegelőzés jelenlegi rendszerének szerkezete	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzatok bűnmegelőzési szerepe tovább növekedett, melyben jelentős szerepet kapott a Közterületfelügyelet - civil szereplők is bekapcsolódtak a bűnmegelőzési tevékenységbe (Polgárőrség) 	<ul style="list-style-type: none"> - rendvédelem szervezetének átalakulása állandósult
Bűnmegelőzés jelenlegi rendszerének értékei	<ul style="list-style-type: none"> - erősödött a bűnelkövetések csökkentését célzó rendőri, önkormányzati aktivitás - több figyelem jut a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésére 	<ul style="list-style-type: none"> - nem adnak lehetőséget hatékonyabb fellépésre a közösségellenes magatartásformák visszaszorítása érdekében alkotott helyi normák

Országos bűnmegelőzési SWOT analízis:

	lehetőségek	veszélyek
Jelenlegi bűnmegelőzési rendszer	<ul style="list-style-type: none"> - Önkormányzat bűnmegelőzési stratégiájának megvalósítása - kezeljük a bűnözés oksági hátterében álló szociális, foglalkoztatási problémák egy részét - szabálysértési törvény módosítása erősítheti a prevenciót 	<ul style="list-style-type: none"> - szándékoktól és elvárásoktól eltér a gyakorlati megvalósítás - diszfunkcionális hatás (működési zavar) Növekszik a megélhetési bűnözés, nő a hajléktalanok száma - migrációs folyamatok negatív hatásai

Az önkormányzat közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciója tartalmazza azoknak a tényezőknek a megjelölését, melyek leginkább meghatározzák majd a következő évek közbiztonsági-, bűnmegelőzési célkitűzéseit, feladatait. Ezen túlmenően a bűnmegelőzési célkitűzések között kiemelt hangsúlyt kell

fektessen a droghasználat megelőzése azon belül az új, pszichoaktív szerek (designer) drogok visszaszorítására és az erre irányuló feladatok prioritást kell kapjanak.

6. STRATÉGIAI CÉLTERÜLETEK ÉS PROGRAMOK

A helyzetelemzésben felszínre került sajátosságok és a vízióhoz való hozzájárulásuk alapján megtörtént a beavatkozások célterületeinek a beazonosítása. Ezeket a beavatkozásokat olyan program tervezetekbe foglaltuk, amelyek egyedi célcsoportokat szolgálnak és sajátos szakmai logika mentén szervezhetőek meg.

6.1. Az önkormányzat bűnmegelőzésben betöltött szerepe: az együttműködő közösségek programja

A bűnmegelőzés fogalmával, irányával az I. fejezetben foglalkoztunk és szó esett már a megelőzés eszközeiről is. Ezek tekintetében a legfontosabbakat emeljük most ki, mint például a nevelés, ismerettanítás, ismeretszerzés, baráti kör, munkahelyi-, családi- és társadalmi viszonyok. Fontos tényező még a gazdasági helyzet, a felelősségre vonási rendszer, amely szintén hatással van a bűnmegelőzésre.

Ezekből következik, hogy a bűnmegelőzés nem „egyszereplős” feladat, hanem a társadalom valamennyi rétegének, szervezetének együttműködését igénylő tevékenység. Az önkormányzat bűnmegelőzésben betöltött szerepének egyik legfontosabb eleme a koordináció és az együttműködés, hiszen a társadalmi bűnmegelőzést alapvetően az önkormányzat képes összefogni és koordinálni. Az önkormányzatnak kell kialakítani a partnerséget saját szervezete és a társadalmi bűnmegelőzés egyéb szereplői között. Az önkormányzat - saját közigazgatási területén - szervezeténél és hivatalánál fogva is alkalmas erre a feladatra.

Fontos feladat tehát - azon kívül, hogy továbbra is támogatni kell a rendvédelmi szervek, polgárőr egyesületek ez irányú tevékenységét -, Mórahalmon működő intézmények, civil szervezetek tudatos felvilágosító munkájának segítése, ösztönzésük az ezzel kapcsolatos speciális feladataik végrehajtására, együttműködésük elősegítése, koordinálása.

Az önkormányzat mellett ugyanis a bűnmegelőzésben jelentős szerep hárul:

- a Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Egyesített Szociális Intézményre, a Családsegítő és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Intézményfenntartó Társulás az állam, az egyházak és civil szervezetek által fenntartott gyermekvédelmi, szociális intézményekre.
- az alap- és szakellátást biztosító egészségügyi intézményekre (az önkormányzat által biztosított alapellátásban a felnőtt és gyermek háziorvosokra, védőnőkre)
- a nevelési-oktatási intézményekre, az óvodában dolgozó szakemberekre, valamint a városban működő általános és középiskolák pedagógusaira
- az önkormányzat fenntartásában működő kulturális, közművelődési intézményekre
- a civil szervezetekre: egyesületekre, alapítványokra, klubokra.

A településen működő intézmények azok, amelyek valamely szegmensben keresztül mindenképpen kapcsolatba kerülnek egy-egy meghatározott társadalmi réteggel és rálátással bírnak az őket érintő problémákra, a szükséges beavatkozási pontokra. Az itt dolgozó szakemberek felelőssége, hogy nyomon

kövessék, adott esetben feltárják és jelezzék a megfelelő szervek felé a helyi társadalmi problémákat, azokat a neuralgikus pontokat, amelyek generálhatják az áldozattá válást.

A civil szervezetek tagjai a társadalom különböző rétegeihez tartoznak, ezért a megelőző tevékenységben való részvételük elengedhetetlen. Az állampolgárok önkéntes szerveződése garantálhatja arra, hogy a városban jelentkező társadalmi problémák ne maradjanak rejtve.

Az önkormányzat közös fórumok, előadások, bemutatók szervezésével tudatosíthatja az intézmények és a helyi társadalmi szervezetek valamennyi tagja számára, hogy saját lehetőségeit figyelembe véve mit tehet a közbiztonság javítása és a bűnmegelőzés érdekében. Az önkormányzatnak ki kell használnia a rendelkezésre álló kommunikációs csatornákat, a helyi sajtó, az internetes felület, a különböző fórumok, a közmeghallgatások, sajtótájékoztatók adta lehetőségeket. Ezek az intézkedések elősegíthetik, hogy a bűnmegelőzés területén kiépüljön egy lakossági jelzőrendszer. Több figyelmeztető, figyelemfelhívó program megvalósítását javasoljuk az internet használat veszélyeivel, személyes adatvédelemmel kapcsolatban.

Az információk áramlása és a hatékonyabb rendőri munkavégzés érdekében növelni kell a rendőri egységek reagáló képességét, amiben az önkormányzatnak is fontos szerepe van. Az ismertté vált bűncselekmények, az ismeretlen elkövetők felkutatása, felderítése érdekében adatgyűjtést kell végezni a cselekmények környezetében, amit legjobban az önkormányzat tud előmozdítani.

Az állampolgárokat megnyugtató szintű közbiztonság fenntartása és megteremtése érdekében a belvárosban és külterületeken folyamatos látható rendőri jelenlétre van szükség, ahol a rendőrségnek gyalogos szolgálatot kell ellátnia.

Ugyancsak az információ gyűjtése és kezelése témakörébe tartozik a negatív tendenciák mielőbbi észlelése és az azt okozó tényezők feltárása, ami szintén nem kizárólag a rendőri feladat. Az Önkormányzat a rendőri munka minőségének a javításában azzal is részt tud venni, hogy figyelmet szentel az intézkedések törvényességére és odafigyel az állampolgári bejelentésekre.

6.2. Biztonságos közlekedés program

Forgalomszabályozási és baleset megelőzési feladatok

A biztonságos infrastruktúra megteremtése, a megfelelő forgalomszabályozás hozzájárul a balesetek számának csökkenéséhez. A város közútjairól általánosságban elmondható, hogy a belterületi utak önkormányzati, míg a külterületi utak állami tulajdonban vannak, így azok útkezelői is ennek megfelelően a Magyar Közút Nonprofit Zrt. Jelen fejezetben összefoglalt feladatok az önkormányzati tulajdonú közutakra vonatkoznak. Az út, az ember és a jármű hármasság kapcsolatrendszerében a biztonságos mobilitás az összekötő kapocs. Fontos a biztonságos infrastruktúra szerepe, a közlekedési kultúra és a közlekedési morál, valamint a járművek műszaki biztonsága. A magyar közlekedés szakmai irányítását is évek óta ez a szemlélet határozza meg.

A közlekedésben résztvevő járművezetők vezetési stílusát, valamint a járművek műszaki állapotát kizárólag a közúti ellenőrzésekkel és a kötelezően előírt műszaki vizsgáztatással, valamint a szankciók kilátásba helyezésével lehet szabályozni. Az agresszív vezetési stílus, az alkoholfogyasztás, a követési távolság be nem tartása, valamint az elsőbbség meg nem adása a legtöbb baleset forrása, amely növeli a kockázatot,

vagy súlyosbíthatja egy-egy baleset kimenetelét. Mindezek mellett a közúthálózat teljes infrastruktúrája, a közutak állapota, kiépítettsége, vonalvezetése, útbaigazító rendszere és a forgalomirányítás módja mind befolyásolja a forgalmi folyamatokat és az ezekben rejlő kockázatokat. A helyesen kialakított és üzemeltetett infrastruktúra hozzájárul az emberi tényezők kiküszöböléséhez.

Az egyik alapvető forgalomszabályozási feladat az, hogy a közlekedésben résztvevők könnyen, átlátható és egyértelmű jelzések mellett dinamikusán tudjanak haladni, és ne alakuljanak ki olyan közlekedési szituációk, amelyek balesethez vezethetnek. A közlekedés pszichológiai hatásait már sokan tanulmányozták. Többen jutottak arra a következtetésre, hogy a hasznosnak vélt műszaki megoldások több esetben váratlan reakciókat váltanak ki az egyénekből, ezért a közlekedésbiztonság eredményei sokkal inkább a megfontolt mérnöki munkának köszönhetőek és kisebb mértékben a jogi szabályozásoknak.

Az útpálya burkolatának, felületének megfelelő állapota az egyik legfontosabb és egyben alapkövetelmény. Az aszfaltos felületek egyre több helyen repedeznek össze, alakulnak ki kátyúk, amelyek veszélyforrások. A járművezetők az utakon észlelt kátyúkat megpróbálják kikerülni, ha időben észlelik.

A kikerülés, mint legtöbbször egy hirtelen irányváltoztatás magában rejti a balesetet, mert a legtöbb út kialakítása miatt az irányváltoztatás a szembejövő forgalmi sáv felé történik, mivel nincs megfelelő útpadka vagy nem elég széles a forgalmi sáv. A kátyúk javítása minden évben folyamatosan megtörténik, de ezek csak ideiglenes megoldások. Éppen ezért egyre több olyan útszakasz van, amely teljes felújításra szorulna.

A közlekedési szabályok újragondolása, települési egyeztetése többlepcsős folyamat, amelynek végén a tapasztalatok alapján több esetben módosítás szükséges.

Móráhalmon az elkövetkezendő években a parkolóhelyek számának növelése, az élhetőbb közlekedési szabályok megalkotása a stratégiai cél, bevonva a környezetbarát közlekedési módokat is.

Vezetői összefoglaló

A Mórahalmi kistérség szórvány településjellege miatt is hátrányos helyzetű, mely közbiztonsági és bűnmegelőzési szempontból kiemelkedően fontos feladatokat ró az önkormányzatokra és a rendőrségre. A közöttük lévő együttműködés erősítése céljából gondoltuk újra koncepciónkat.

A program összhangban van a Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiájával: **a közösségi bűnmegelőzés szerteágazó, sokszínű tevékenység, amelynek a bűnözés helyi sajátosságaira kell megfelelő válaszokat adnia.** A közbiztonság kezelésének alapja a megelőzés. Bűnmegelőzés minden olyan intézkedés, beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése. Ennek tükrében a konkrét bűnmegelőzési tevékenységeket a Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiájának figyelembe vételével alakítottuk ki.

A társadalmi bűnmegelőzésben kiemelkedő szerepet tölt be a rendőrség. A rendőrség alapfeladatai ellátása révén hiteles, pontos képet alakít ki a bűnözés, mint társadalmi jelenség mennyiségi és minőségi jellemzőiről, összetételéről, alakulásáról, morfológiai sajátosságairól. A rendőrség bűnmegelőzési egységei folyamatosan értékeli a lakosságot leginkább érintő bűncselekmények, szabálysértések alakulását, különös tekintettel valamely bűncselekmény elkövetési gyakoriságának ugrásszerű növekedésére vagy csökkenésére, illetve a sorozatos elkövetésre. A rendőrség az összegyűjtött információkat feldolgozza, ismeretanyaggá alakítja és a társadalom egyes célcsoportjai számára adja át a bűncselekmények megelőzése érdekében. A koncepció összeállításához felmértük a megye, különös tekintettel a kistérség és Mórahalom település bűnügyi helyzetét, a fiatalokat fenyegető, valamint az általuk elkövetett bűncselekmények típusait.

A rendőrség állománya, azon belül főképpen a bűnmegelőzési szakterület dolgozói, OVI-ZSARU, DADA és ELLEN-SZER oktatók, iskola rendőrök alkotják a rendészeti bűnmegelőzési tevékenység szervezetének a vázát. Fő szakmai irányító a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság, amelynek munkatársaival még szorosabbra kívánjuk vonni az együttműködést.

Az önkormányzatnak a rendőrséggel együttműködve aktív, kezdeményező szerepet kell játszania a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében és végrehajtásában. Kezdeményező szerepünk van a **helyi jelzőrendszerek**, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, valamint folyamatos értékelésében. A helyi önkormányzat ösztönzi és motiválja a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit.

A helyi önkormányzatokról szóló törvény alapján a helyi önkormányzatok a helyi közbiztonság felelősei. Hasonló megfogalmazás szerepel az új elfogadott önkormányzati törvényben is. Számos területen (pl. közoktatás, gyermekvédelem és gyámügy, közterület-felügyelet, szociális gondoskodás, polgárőrség támogatása, közbiztonsági stratégia készítése, szórakozóhelyek engedélyügyei, stb.) jelentkeznek bűnmegelőzési feladatok, amelyek **összefogása és koordinációja az önkormányzat felelőssége.**

A bűnözés területileg eltérő kihívásaira csak helyi közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési stratégiával és taktikával lehet hatékonyan reagálni. Az önkormányzat, mint a helyi szolgáltatások és szolgáltató intézmények többségének tulajdonosa, a helyi közigazgatás irányítója, és mint testület, a helyi politika fóruma vezérli, motiválja és koordinálja a helyi bűnmegelőzést. Központi referencia-szereplőként meghatározó szerepe van az információk és a biztonsággal kapcsolatos adatok terjesztésében. Tanácsadó szerepet vállalhat a magasabb szintű biztonságot szolgáló eszközök és módszerek alkalmazásában és ehhez a lehetőségeihez mérten forrást biztosíthat.

A bűnmegelőzés, azon belül a fiatalok nevelése annak érdekében, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak, az egész társadalom és az állam egyik legfontosabb és legalapvetőbb feladata és értéke.

A bűnmegelőzés teljesítménye nem mérhető számokban, nem tudjuk egzakt módon meghatározni, hogy hány fiatalt tarthat vissza a család, az iskola, esetleg a rendőrség bűnmegelőzési szakembere attól, hogy bűncselekményt kövessen el, csavarogjon, rossz társaságba keveredjen, vagy a kábítószerket kipróbálja és fogyasztóvá váljon.

A tudományos, elrettentésen alapuló felvilágosító előadások sokkal inkább a figyelemfelkeltést szolgálják, mint hatékonyan és hosszú távon megoldják a problémákat. A kamaszokra jellemző ellenállás gyakran még vonzóbbá teszi a jogsértéseket, a drogok kipróbálását és a deviáns magatartást. Ebben az életkorban minden, amit tiltanak, izgalmasnak számít. A jogellenes magatartásról, a kábítószer káros hatásairól, a bűnözés következményeiről természetesen mindenki hallott, ám sok serdülő figyelmen kívül hagy minden olyan információt, amely ellentmond az izgalomkeresési vágyának.

A bűnmegelőzés korosztálya: a gyermekek és fiatalok. Őket lehet hosszútávon hatékonyan programokba bevonni.

A fiatalok alakuló személyiségük formálásához, megerősítéséhez kapaszkodókat és biztonságot keresnek. Napjainkban a családi szocializáló, a társadalmi kontrollt és normákat közvetítő szerepe válságban van. A legtöbb esetben a hagyományos szocializációs közeg már nem tud megfelelő viselkedésmintákat és biztos hátteret nyújtani. Egyre kisebb azon közegeknek a száma is, amelyek lehetőséget nyújtanak az erkölcsi normák kialakítására, a társadalomba való beilleszkedésre. Mindez hatással van a felnövekvő nemzedék gondolkodásmódjára, világhoz való viszonyára, életszemléletére is. Könnyű prédájává válhatnak bármilyen csoportosulásnak, eszmerendszernek, amely ezt a biztonságot látszólag megadja számukra, és a valahová tartozás érzését nyújtja. **Stabil értékrend hiányában olyan magatartásformákat követhetnek, amelyek segítenek a céltalanság érzésének elkerülésében.**

AZ ELKÖVETKEZENDŐ ÉVEK KÖZBIZTONSÁGI VESZÉLYFORRÁSAI LEHETNEK:

Mórahalom város különös figyelmet fordít, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13. § (1) bekezdés 17. pontjában foglalt, a települési önkormányzatok feladataiként meghatározott „közreműködés a település közbiztonságának biztosításában” kötelező feladatát megfelelően lássa el.

A Képviselő-testület úgy értékeli, hogy Mórahalom Városi Önkormányzat részéről a Rendészet létrehozása szükséges volt, melyet a szervezet működésének hatékonysága is igazol. A Képviselő-testület úgy értékeli továbbá, hogy feladatának ellátása során az önkormányzat rendszeres munkakapcsolatot ápol a helyi közrend-és közbiztonsági tevékenységben közreműködő szervezetekkel.

A település továbbra is kiemelt figyelmet fordít:

- a migráció okozta problémák kezelésére
- a település főközlekedési útjain átmenő forgalomból adódó problémák megelőzésére, valamint az elkerülő út utáni közlekedés szabályozására
- a belterületi közlekedés és kerékpáros közlekedés szabályozására, kitáblázások ellenőrzésére
- országos kirakodó- és állatvásár biztonságos megrendezésére
- a turisztikai célból érkező, illetve a fesztiválprogramokon résztvevő vendégek közbiztonságának megteremtésére
  - a helyi lakosok – különös tekintettel a kiterjedt tanyavilág lakói – közbiztonságának megőrzésére
  - a Polgárőrség munkájának figyelemmel kísérésére
- a külföldi munkavállalók kapcsán jelentkező esetleges közbiztonsági veszélyforrásokra.
- a helyi médián keresztül rendszeres figyelemfelkeltő és tájékoztató információk eljuttatásáról az érintettek részére
- ún. kiber-bűncselekmények megelőzésére
- elektromos kerékpárállomány megnövekedése várható, illetve az ezzel kapcsolatos közlekedési anomáliák kezelésére
- egészségügyi veszélyhelyzet okozta kihívások kezelésére.

A VESZÉLYFORRÁSOK FIGYELEMBE VÉTELÉVEL AZ ELKÖVETKEZENDŐ ÉVEK SZÜKSÉGES FEJLESZTÉSI PRIORITÁSAI:

- a közterületi térfigyelő kamera-rendszerek alapját képezhetik a bűnmegelőzésnek, valamint a rendőri felderítő munkáknak is, így ezek bővítése, résmentessé tétele szükséges az elkövetkezendő években, új városközponti fejlesztések és a temető bekamerázása is szükséges
- a település önkéntes tűzoltósággal rendelkezik, nincs hivatásos állomány. Az esetszámok indokolják **Katasztrófavédelmi Őrs** létrehozását, amely a szomszédos települések tüzeseteinek, baleseteinek felszámolásában intézkedne
- a város térségi megközelíthetőségének fejlesztésével a közlekedési terhelés csökkentése, környezet és klímabarát közlekedésszervezés eredményeként az élhetőség megőrzése a település közlekedése kapcsán szükség van hiányzó Röszei úti **kerékpárút megépítésére**, amellyel településünk minden irányból megközelíthető lesz kerékpárral.
- a gyalogosok védelmében szükség van további „**okos zebrák**” kivitelezésére, amelyek forgalomcsillapítási eszközként szolgálnak, egyik ilyen helyszín a Városháza melletti útszakasz területe
- szintén forgalomcsillapítási okokból **Kissori lakópark** Kissori út/Erzsébet királyné útja kereszteződésében új közlekedési csomópont kiépítése szükséges, amely **sebességcsökkentésre**

kényszeríti az autósokat radaros sebesség kijelző telepítésével, egyben védi a gyalogosokat és a kerékpárosokat

- szintén új közlekedési csomópont kialakítása szükséges a Röszei út Bivaly rezervátum fejlesztése, a látogatóbarát intézkedések kapcsán forgalomcsillapítási célzattal
- a város területén főként a nyári idegenforgalmi szezonban kevés a parkolóhely, ezért újabb parkolóhelyek kialakítása szükséges
- leromlott városi területek városrehabilitációja kapcsán szükségesnek mutatkozik a járőrszolgálatok megemelése, új járőrútvonalak kialakítása
- a város élhetőbbé válásához, a levegő tisztaságának további javulásához nagyban hozzájárul a rendezett, és a legmodernebb technológiák segítségével rendszeresen karbantartott városi zöldfelületek kiépülése megfelelő funkciókkal való ellátása, azok közbiztonságának megteremtése
- a város a kistérség székhelyeként szervezi és irányítja a kistérségi szervezeteket, a kistérség fejlesztésének folyamatait. A város érdekérvényesítő képességét felhasználva a településhatárokat átívelő közös kistérségi célok, és a kistérségben található települések települési céljainak megvalósításához segítséget nyújt és ezen célok megvalósítása érdekében aktív tevékenységet fejt ki. Hosszú távon új szerb-magyar határátkelőhely kialakításának (Horgos) elősegítése lehet a cél, illetve a jelenlegi határátkelőhely infrastrukturális fejlesztése.

a migráció okozta problémák kezelésére, mert a migráció erősödik, újabb intézkedési tervek kidolgozása szükséges

A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan a következő célt fogalmazta meg:

MÓRAHALOM AZ ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ MÓDON NÖVEKVŐ VÁROS.

A fenti cél eléréséhez szükség van kiváló közbiztonságra is!

Móráhalom közbiztonsági, bűnmegelőzési és kábítószer-prevenációs stratégiája alapot adhat megfelelő színvonalú programok és hatékony intézkedések kidolgozására.